

УДК 159: 316.6 (043.2)

Єлизавета ГОНЧАРОВА
Universität Stuttgart, Stuttgart

ТОНАЛЬНІСТЬ ТЕКСТУ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЯЦІЇ ІНФОРМАЦІЄЮ

Однією з найгостріших і найважливіших тем, які наразі є надзвичайно важливими з цілком об'єктивних причин, є теми інформаційної та психологічної війни. Сугестивний вплив може бути як благом, що спрямоване на допомогу людині в тяжкій життєвій ситуації, так і прямою маніпуляцією, що викривлює реальність та спотворює факти. Саме з цієї причини ми б хотіли більш детально розглянути таке явище як тональність тексту.

Тональність – це одна з найважливіших характеристик тексту, що впливає на реципієнта. До подібного впливу можна віднести перш за все сприйняття читачем тексту, тобто яке відчуття після прочитання залишається в реципієнта, як він оцінює написане, сприймає він його позитивно чи негативно, до яких дій спонукає цей матеріал, чи є ці дії конструктивними. Тональність тексту являє собою один з найважливіших аспектів у створенні веб-контенту, реклами, маркетингових стратегій, написанні статей та навіть створенні телевізійних програм та кампаній.

Отже, за допомогою правильної тональності тексту можна викликати у читача стан радості, тривоги, злості, меланхолії, захоплення або зацікавленості. Якими методами та способами цього досягти? І де є межа між просто позитивним текстом та текстом, що формулює некоректне ставлення до предмету, події чи особистості.

Для створення потрібної тональності ми використовуємо євфемізми, пейоративи, формулювання, які нашттовхують читачів на певний лад. Саме тут і виникає питання наскільки дієвими можуть бути ці засоби, наскільки сильно вони можуть впливати на реципієнта і якою мірою вони здатні змінювати конотацію тексту. Чи можна використовуючи засоби і прийоми, описані вище, змінити конотацію тексту на протилежну.

Для того аби наочно продемонструвати відповіді на дані питання, ми використовуємо аналіз тональності тексту (Sentiment analysis). Аналіз тональності тексту – це метод контент аналізу в комп'ютерній лінгвістиці, за допомогою якого визначають емоційну конотацію тексту. Це означає, що програма визначає емоційно забарвлені слова та на підставі цього визначає чи є текст позитивним, негативним чи нейтральним. І саме зараз ми повертаємося до питання чи можна таким

чином зманіпулювати емоціями реципієнта. Якщо кожне поняття, що має негативну конотацію, замінити словом, що має нейтральну або навіть позитивну конотацію, то загальний емоційний відтінок усього тексту також зміниться, а це означає, що подібне «пом'якшення» тексту спричинить спотворене сприйняття тексту реципієнтом.

Отже, враховуючи все вище сказане, можна дійти висновку, що надмірне використання слів, що маскують чи змінюють конотацію поняття є небажаним. Якщо ми спостерігаємо надмірне використання даного прийому, тоді перед нами має постати питання, що саме мав на меті автор. Адже повне змінення тональності тексту має маніпулятивний ефект. Реципієнт сприймає написане вже не повністю негативно, в нього залишаються контрверсійні почуття після прочитаного. Одна справа, коли дані прийоми використовуються в рекламі і зовсім інша, якщо мова йде про політику. В цьому випадку ми маємо бути особливо прискіпливими, адже некоректне подання інформації, що формулює в суспільстві конкретну точку зору, є однією зі складових інформаційної війни.

*Науковий керівник: Наталя ЛИТВИНЧУК,
старший викладач*

УДК 159.9 (043.2)

Марія ГОРДІЙЧУК

Національний авіаційний університет, Київ

РОЗКРИТТЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ БОРТПРОВІДНИКІВ

В авіаційній сфері культура безпеки є життєво важливою складовою, а в контексті бортпровідників вона набуває особливого значення. Культура безпеки не просто визначає норми та процедури, але і відображає психологічну взаємодію екіпажу, впливаючи на сприйняття та реакцію на стресові ситуації, комунікацію та загальний робочий ефект. В даній роботі ми розглянемо ключові психологічні чинники, які формують та впливають на розвиток культури безпеки серед бортпровідників.

Відповідно до Додатку І до Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури щодо льотної експлуатації в цивільній авіації» (Наказ ДАСУ від 05.07.2018 № 682) "член кабінного екіпажу" означає члена екіпажу з відповідною кваліфікацією, окрім члена льотного екіпажу або технічного персоналу, призначеного експлуатантом